

КМАТ імені Сержа Лифаря

**Силабус освітнього компонента
ПОГЛИБЛЕНЕ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТАНЦЮ
галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 024 Хореографія**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус освітнього компонента	Дисципліна циклу вибіркових освітніх компонентів
Обсяг освітнього компонента, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин	Нормативний термін навчання – 3 кредити ЄКТС/90 годин. 4 курс
Мова викладання	Українська
Навчальний рік	2025/2026
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Поглиблене опанування техніки, стилістики та виконавської майстерності українського народно-сценічного танцю на основі регіональної лексики, ускладнених комбінацій та сценічних форм. Освітній компонент спрямований на вдосконалення технічної віртуозності, координації, сили, витривалості, артистизму та стилістичної достовірності виконання, а також на розвиток здатності до художньо-образного втілення хореографічного матеріалу у професійній сценічній практиці.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Метою освітнього компонента є формування високого рівня професійної виконавської майстерності у сфері українського народно-сценічного танцю, поглиблення національно-стильового мислення здобувачів освіти та підготовка їх до самостійної концертно-сценічної й балетмейстерської діяльності. Вивчення курсу забезпечує здатність майбутнього фахівця технічно бездоганно, стилістично переконливо й художньо виразно інтерпретувати зразки української хореографії, демонструючи сценічну культуру, музикальність і творчу індивідуальність.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.</p> <p>ПР12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.</p> <p>ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.</p> <p>ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.</p> <p>ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.</p>
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	<p>СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).</p> <p>СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.</p> <p>СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для</p>

	<p>діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу. СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб. СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.</p>								
<p>Ключові слова</p>	<p>український танець, поглиблена виконавська майстерність, регіональна хореографічна лексика, сценічна інтерпретація, технічна віртуозність, багатообертові рухи, стрибова техніка, притупи та вистукування, музикальність, артистизм, стилістична достовірність, концертно-сценічна діяльність.</p>								
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст освітнього компонента.</p> <p>Освітній блок 1. Удосконалення екзерсису українського народно-сценічного танцю Тема 1. Розігрів біля станка підвищеної складності. Поєднання базових рухів з ускладненою українською лексикою. Тема 2. Екзерсис біля станка з розширеною амплітудою рухів та складною координацією. Тема 3. Вправи біля станка для розвитку сили, витривалості та швидкісної техніки стопи. Тема 4. Великі кидки, оберти та комбіновані вправи біля станка на основі української хореографічної лексики.</p> <p>Освітній блок 2. Складні комбінації на середині залу Тема 5. Ускладнені комбінації на середині залу в різних характерах українського танцю. Тема 6. Стрибки підвищеної складності та їх поєднання у танцювальних зв'язках. Тема 7. Багатообертові рухи та діагоналі у швидкому темпі. Тема 8. Ритмічно складні притупи та вистукування у багат шарових комбінаціях.</p> <p>Освітній блок 3. Поглиблене опанування регіональної лексики українського танцю Тема 9. Технічні елементи Центральної України (гопак, козачок, метелиця) у сценічних комбінаціях. Тема 10. Лексика західних регіонів України (гуцульські, буковинські, закарпатські танці) підвищеної складності. Тема 11. Поєднання регіональних стилів у розгорнутих танцювальних комбінаціях.</p> <p>Освітній блок 4. Виконавська майстерність і сценічна інтерпретація Тема 12. Етюдна форма підвищеної складності на основі української народно-сценічної лексики. Тема 13. Робота над артистизмом, сценічною виразністю та партнерською взаємодією. Тема 14. Узагальнення та демонстрація виконавської майстерності у розгорнутій сценічній формі.</p> <p>Таблиця узгодженості компетентностей і програмних результатів навчання з тематикою ОК</p> <table border="1" data-bbox="496 1960 1541 2107"> <thead> <tr> <th data-bbox="496 1960 790 2033">Розділ освітнього компонента</th> <th data-bbox="790 1960 981 2033">СК</th> <th data-bbox="981 1960 1125 2033">ПР</th> <th data-bbox="1125 1960 1541 2033">Узгодженість із тематичним змістом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="496 2033 790 2107">Освітній блок Удосконалення</td> <td data-bbox="790 2033 981 2107">1. СК04, СК14</td> <td data-bbox="981 2033 1125 2107">ПР09, ПР19</td> <td data-bbox="1125 2033 1541 2107">Поглиблення техніки екзерсису, розвиток сили,</td> </tr> </tbody> </table>	Розділ освітнього компонента	СК	ПР	Узгодженість із тематичним змістом	Освітній блок Удосконалення	1. СК04, СК14	ПР09, ПР19	Поглиблення техніки екзерсису, розвиток сили,
Розділ освітнього компонента	СК	ПР	Узгодженість із тематичним змістом						
Освітній блок Удосконалення	1. СК04, СК14	ПР09, ПР19	Поглиблення техніки екзерсису, розвиток сили,						

	<p>екзерсису українського народно-сценічного танцю (Т1–Т4)</p> <p>Освітній блок 2. СК07, СКладні комбінації на СК14, середині залу (Т5–Т8) СК15</p> <p>Освітній блок 3. Поглиблене опанування регіональної лексики українського танцю (Т9–Т11) СК07, СК13, СК14</p> <p>Освітній блок 4. Виконавська майстерність і сценічна інтерпретація (Т12–Т14) СК07, СК14, СК15</p> <p>Таблиця відображає взаємозв'язок змісту освітнього компонента «Поглиблене вивчення українського танцю» із спеціальними компетентностями (СК) та програмними результатами навчання (ПР) освітньо-професійної програми «Хореографія».</p> <p>Добір компетентностей і програмних результатів здійснено відповідно до логіки поетапного формування професійної виконавської майстерності здобувачів освіти — від удосконалення технічної бази до сценічної інтерпретації хореографічного матеріалу. Кожний освітній блок забезпечує досягнення визначених СК і ПР через систему практичних завдань, тренажу та сценічної роботи.</p> <p>Зміст освітнього компонента має наскрізний практикоорієнтований характер і спрямований на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підвищення рівня володіння технікою українського народно-сценічного танцю (СК14, СК15; ПР19, ПР20); • розвиток професійно-термінологічної культури та національно-стильового мислення (СК04; ПР09, ПР10); • формування творчої індивідуальності, сценічної виразності та здатності до самостійної інтерпретації хореографічного матеріалу (СК07, СК13; ПР12, ПР18). <p>Реалізація тем освітніх блоків у сукупності забезпечує досягнення заявлених результатів навчання та формування професійної готовності здобувачів освіти до виконавської й концертно-сценічної діяльності у сфері перформативних мистецтв.</p> <p>Види занять: практичні, індивідуальні, самостійна робота. Методи навчання: Словесні (пояснення, розповідь), методи демонстрації та показу, метод повторення. Форми навчання: очна.</p>	<p>координації та професійної термінологічної грамотності</p> <p>Ускладнення виконавської техніки, формування сценічної мобільності та стійкості виконання</p> <p>Розвиток національно-стильового мислення, стилістичної гнучкості та творчої індивідуальності</p> <p>Узагальнення виконавських умінь, формування сценічної виразності та готовності до концертно-сценічної діяльності</p>
Пререквізити	Для вивчення даного освітнього компонента здобувачі ВО мають володіти базовою підготовкою в народно-сценічному танці (мистецькі школи, центри дитячої та юнацької творчості, хореографічні колективи) та основними практичними навичками тренажу народного танцю.	
Пореквізити	Техніка виконання та методика викладання танцю (класичного та народно-сценічного). Сценічна навчальна практика.	

<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Василенко К.Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. Київ. Мистецтво. 1996. 494 с. 2. Витоки українського танцю. Навчально методичний посібник. Укладач Забрєдовський С. Г. Київ. 2008. 191 с. 3. Гуменюк А.І. Українські народні танці. Київ: Наукова думка, 1969. 615 с. 4. Зубатов С.Л. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців. Видавництво Ліра До, 2021. 376 с. 5. Колосок О. П. Побудова екзерсису біля станка на основі української народно-сценічної лексики : навч.-метод. посіб. / Олександр Петрович Колосок / 2-е вид., перероб. – К. : ДАКККІМ, 2001 р. – 131ст., іл. 6. Кривохижа А.М. Гармонія танцю: навчально-методичний посібник. Кіровоград 2013. 130 с. 7. Методичний посібник та довідкові матеріали. Історія українського народного танцю. Укладачі: Козирєва А., Бурлей Л. Краматорськ 2020. 58 с. 8. Теорія українського народного танцю / В. М. Верховинець, вступ. ст. і заг. ред. Я. В. Верховинця. – 5-е вид. доп. – Київ: Музична Україна, 2008. – 149, [2] с. : муз. тв. <p>Додаткові джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бухер А. Врахування педагогіко-психологічних методів навчання та фізіологічних особливостей розвитку в народному танці. Хореографічна культура – мистецькі виміри : збірник статей / упоряд. О. А. Плахотнюк. – Львів : Кафедра режисури та хореографії, Факультет культури і мистецтв, ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – Вип. 9. С. 191–198. 2. Василенко К. Ю. Український танець : підручник. Київ : ІПКПК, 1997. 282 с. 3. Голдрич О. Хореографія: посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів: Край, 2003. 160 с. 4. Зубатов С. Методика побудови вправ біля станка в українському народно-сценічному танці. Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-методич. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 36–72. 5. Яценко О. Практичні аспекти вивчення народно-сценічного танцю у системі професійної хореографічної освіти. Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-методич. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 90–109.
<p>Локація та матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Вивчення курсу передбачає роботу біля станка в балетному залі та на сцені навчального закладу.</p>
<p>Семестровий контроль, екзаменаційна методика</p>	<p>Методи оцінювання та контролю</p> <p>Контроль успішності та визначення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти проводиться відповідно до навчально-методичної карти освітнього компонента.</p> <p>Підсумковий контроль - практичний залік у 6 семестрі. Демонстрація та виконання здобувачами ВО набутих вмінь та навичок в даному освітньому компоненті.</p> <p>Оцінювання результатів навчання</p> <p><i>Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.</i></p> <p>Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компонента є перевірка та аналіз практичних занять, самостійної роботи, підсумок – практичний залік.</p>

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання.

Форми поточного контролю: робота на практичних заняттях, виконання самостійних робіт.

Форма контролю за освітніми блоками: у формі підсумкового оцінювання показу практичних навичок.

Форма підсумкового семестрового контролю: у формі практичного заліку в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою освітнього компонента.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Освітній блок 1	Освітній блок 2	Освітній блок 3	Освітній блок 4	Самостійна робота	Залік	Всього
T1-T4	T5-T7	T8-T10	T11-T12	20	40	100
10	10	10	10			

Навчально-методична карта освітнього компонента

Всього: 54 год. Практичні – 50 год., індивідуальні – 4 год., самостійна робота – 36 год., форма контролю – залік.

Освітні блоки	Освітній блок 1.	Освітній блок 2.	Освітній блок 3.	Освітній блок 4.
Теми практичних та індивідуальних занять	T1, T2, T3, T4 – 10 балів	T5, T6, T7 – 10 балів	T8, 9, T10 – 10 балів	T11, T12 – 10 балів
Самостійна робота	Опрацювання літературних джерел, підсумкове оцінювання демонстрації практичних навичок – 20 балів			
Форма контролю	Залік – 40 балів			
Всього	100 балів			

Для отримання заліку здобувач ВО має представити ряд практичних вмінь та навичок. Вимоги включають в себе знання екзерсису на основі лексики українських танців, виконання танцювальних комбінацій, володіння технічними елементами.

Основні вимоги до складання заліку:

Техніка виконання: чітке, легке та точне виконання танцювальних елементів, координація рухів тіла, правильне дихання, витривалість.

Артистизм: вміння передати емоції, настрої та характер українського танцю, створення художнього образу, взаємодія з глядачем.

Стиль та манера: розуміння та відтворення характерних особливостей українських танців окремого регіону.

Музикальність: вміння відчувати музику, відтворювати ритм та темп танцю, використовувати музику як засіб виразності.

Розуміння історичного контексту: знання про витоки українського танцю, його роль у культурі та національних традиціях.

Практичний залік дає змогу виявити, як здобувачі освіти вміють застосовувати отримані знання на практиці, наскільки вони оволоділи необхідними уміннями та головними компонентами діяльності.

Загальні критерії оцінювання:

Сума балів	Шкала ECTS	Національна система	Характеристика
90–100	A	відмінно	Високий рівень виконавської майстерності; технічно бездоганне

	<p>виконання складних комбінацій українського народно-сценічного танцю; виразний артистизм, музикальність і стилістична достовірність; повна сценічна готовність.</p> <p>Упевнене виконання програмного матеріалу з незначними технічними неточностями; достатній рівень артистизму та музикальності; в цілому стилістично правильне виконання.</p> <p>Загалом правильне виконання рухів і комбінацій; помітні окремі технічні або координаційні похибки; артистизм проявляється нестійко.</p> <p>Виконання базового матеріалу з помітними технічними недоліками; обмежена виразність; недостатня стабільність у складних елементах.</p> <p>Мінімально достатній рівень виконання; значні труднощі у складних рухах; поверхове відтворення стилістики українського танцю.</p> <p>незадовільно (з Фрагментарне володіння матеріалом; можливістю повторного складання)</p> <p>незадовільно (з Відсутність необхідних виконавських умінь і навичок; нездатність виконати програмні вимоги.</p>
82–89 B	дуже добре
74–81 C	добре
64–73 D	задовільно
60–63 E	достатньо
35–59 FX	незадовільно (з Фрагментарне володіння матеріалом; можливістю повторного складання)
0–34 F	незадовільно (з Відсутність необхідних виконавських умінь і навичок; нездатність виконати програмні вимоги.
Кафедра	Хореографічних та мистецьких дисциплін
Викладач(і)	<p>НЕСТЕРОВ ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ Посада: доцент кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін Вчене звання: заслужений артист України Науковий ступінь: Профайл викладача: https://dance-academy.kiev.ua/akademiya/kafedra-khoreohrafiyi/nesterov-oleksandr-mykolayovych-naukovo-pedahohichnyy-pratsivnyk/ Тел.: +380996056573 E-mail: 777nestor777@gmail.com Робоче місце: кафедра хореографічних та мистецьких дисциплін, каб.118.</p>
Оригінальність ОК	Авторський курс
Дата затвердження Вченою радою	Протокол № 4 від 14.04.2025 р.